

Artikel 125.

Als tweede lid toe te voegen: „Behalve voor de reeds verschuldigde belasting vervalt alsdan de wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149) op de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.”

De Minister van Financiën,

BERTLING.

(18. 2.)

TOELICHTING VAN DE NOTA VAN WIJZIGINGEN INGEZONDEN BIJ BRIEF VAN 14 JANUARI 1914.

Door den ondergeteekende is bij de Nota betreffende den toestand van 's Lands financiën, ingezonden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij brief van 17 September 1913, als zijn oordeel te kennen gegeven, dat hij in het bij deze Kamer aanhangige wetsontwerp betreffende de heffing van eene inkomstenbelasting (zie de vroegere stukken, gedrukt onder 144, nos. 1—7, der Zitting 1911—1912, en onder 44, nos. 1—5 der Zitting 1912—1913) wijzigingen noodzakelijk achtte, alvorens het in openbare beraadslaging te kunnen verdedigen.

Deze wijzigingen, opgenomen in de hierbij overgelegde tweede Nota, betreffen:

- I. de aanslagsregeling;
- II. de navordering;
- III. het tarief voor de naamloze vennootschappen, enz.
- IV. eenige punten van meer ondergeschikten aard.

Ad Ium. De ondergeteekende is overeenkomstig het gevoelen van verscheidene leden, ontwikkeld in § 5 van het desbetreffende Voorloopig Verslag (gedrukte stukken 1911—1912, 144, n°. 6), met wier beschouwingen hij zich vereenigt, van oordeel dat de belangen van de schatkist en van den belastingplichtige vorderen, dat aan de administratie der registratie, met name aan den inspecteur van dit dienstvak, de behandeling der aanslagen in de inkomstenbelasting wordt opgedragen betreffende hen, die in de vermogensbelasting worden betrokken.

Waar deze ambtenaar belast blijft met de regeling van de aanslagen in de vermogensbelasting, en met de vermogens en hunne bestanddeelen het beste bekend is, staat het bij den ondergeteekende vast dat hij beter dan de inspecteur der directe belastingen de vermogensinkomsten kan beoordeelen.

Onder de 97 948 personen, die in 1911/1912 in de vermogensbelasting waren aangeslagen, vielen er 56 761 niet in de bedrijfsbelasting. Zij hadden dus enkel inkomsten uit vermogen. Ten aanzien van hen zal het niet worden betwijfeld, dat de inspecteur der registratie hier de aangewezen ambtenaar voor de regeling van hunnen aanslag is.

Volgens ingewonnen inlichtingen zijn er onder de overige 41 187 personen, die dus in vermogens- en bedrijfsbelasting beide in 1911/1912 waren aangeslagen, ± 14 000, die naast inkomen uit vermogen een vast bedrag als inkomen uit arbeid hebben. De beoordeeling van hunne arbeidsinkomsten levert geene moeilijkheid op.

Er blijven dan nog ± 27 000 personen over, wier inkomsten uit onderneming en arbeid door den inspecteur der directe belastingen beter zouden kunnen worden beoordeeld dan door den inspecteur der registratie.

Dit getal van 27 000 wordt vermoedelijk bij invoering van het onderwerpelijke ontwerp nog minder, omdat alsdan de vermogensbelastingplichtigheid eerst met f 16000 aanvangt al komen nu de landbouwers er bij.

Nopens de aanslagsregeling van deze categorie van ± 27 000 belastingplichtigen wordt nog tweeërlei opgemerkt:

1°. Zij genieten ook inkomsten uit vermogen en deze kan de inspecteur der registratie beter beoordeelen dan de inspecteur der directe belastingen.

2°. De inspecteur der directe belastingen behoeft voor den aanslag van deze personen de hulp van de commissies van aanslag en natuurlijk zal ook den inspecteur der registratie de medewerking van die commissies in gelijke mate ten dienste worden gesteld.

Voorts wordt er de aandacht op gevestigd, dat de inspecteurs der registratie door de uitvoering der wet op de vermogensbelasting met het volle praktische leven in voortdurende aanraking zijn en reeds meer dan 20 jaren hunne aandacht en belangstelling hebben moeten wijden aan de onderscheidene bronnen van welvaart en takken van bedrijf.

Dit klemte te meer, nu ook de inkomsten uit het landbouwbedrijf in de belasting zullen worden betrokken. Met de resultaten van dezen tak van volksbestaan hebben de inspecteurs der directe belastingen zich tot nu toe ambtshalve niet behoeven in te laten, terwijl sedert 1893 de inspecteurs der registratie voortdurend rekening hebben moeten houden met de inkomsten, uit het landbouwbedrijf gewonnen, ten einde te letten op de vermogensverandering, die daarvan een gevolg was.

Meent de ondergeteekende door het bovenstaande te hebben aangetoond, dat de aanslagsregeling voor de inkomstenbelasting van hen, die in de vermogensbelasting worden betrokken, het best kan worden toevertrouwd aan de inspecteurs der registratie, hij is tevens van meening, dat door eene zoodanige wijze van verdeeling van de werkzaamheden, aan de uitvoering eener inkomstenbelasting verbonden, de noodzakelijk blijvende uitbreiding van personeel zoo gering mogelijk zal kunnen zijn.

De inspecteurs der directe belastingen worden ontheven van de behandeling van 41 187 aanslagen in de bedrijfsbelasting, waarvan ± 14 000 weinig moeite geven, terwijl zij, naar de statistiek van 1911, blijven belast met de vaststelling van de inkomsten van ongeveer 428 000 fysieke en niet fysieke personen, en belast zullen worden: *a.* met de aanslagsregeling van alle landbouwers, die niet in de vermogensbelasting worden betrokken en *b.* met de vaststelling der vermogensinkomsten van hen, die niet in de vermogensbelasting worden betrokken en een vermogen hebben van 13 tot 16 mille.

Door dit alles is afdoende bewezen, hetgeen in den aanvang dezer toelichting is beweerd, dat het belang van de schatkist vordert, dat de inspecteurs der registratie worden belast met de aanslagsregeling van hen, die geacht worden belastingplichtig te zijn in de vermogensbelasting.

Maar niet alleen het belang van de schatkist, ook dat van den belastingplichtige wordt door deze regeling gebaat. Hierdoor toch wordt verkregen, dat hij, die in de vermogensbelasting en in de inkomstenbelasting beide is betrokken, bij het geven van inlichting steeds in aanraking komt met één en denzelfden ambtenaar, dat hij, in geval van reclame, die dikwijls den aanslag in beide belastingen zal betreffen, zich verdedigen kan bij éénen ambtenaar en dat hij, in geval van navordering, in verbinding komt met de administratie, die den te lagen aanslag heeft ontdekt.

Voorts is het bij deze regeling mogelijk, dat de bedragen van aanslagen in beide belastingen op één aanslagbiljet worden medegedeeld, zoodat de betaling gelijktijdig kan plaats hebben, zooals wenschelijk werd geacht blijkens hetgeen werd te kennen gegeven in het Voorloopig Verslag op hoofdstuk VIIB der Staatsbegroting van 1914 (Zitting 1913—1914, 2, n°. 13) ad § 10.

Een ander voordeel is, dat de geheimhouding van de vermogens en de inkomens uit vermogen gemakkelijker is te handhaven, waar het aantal personen, dat daarvan noodzakelijkerwijze moet kennis nemen, wordt beperkt.

Ten slotte zou de navordering niet kunnen worden geregeld op de wijze, die de ondergeteekende wenschelijk acht, indien de uitvoering der inkomstenbelasting alleen aan de administratie der directe belastingen werd opgedragen. Dit punt zal nader bij II worden toegelicht.

Is met het bovenstaande afdoende aangetoond het rationeele,

Artikel 80.

Indien de navordering uitsluitend steunt op een feit, hetwelk doet vermoeden, dat een of meer der bronnen van inkomen, omschreven in artikel 4, sub 1, 2 en 4, bij de bepaling van het belastbaar inkomen tot een te laag bedrag in aanmerking zijn genomen, of indien het betreft een der personen in het tweede lid van art. 39, sub a, vermeld, geschiedt de vaststelling van den aanslag tot navordering door den inspecteur der registratie, in wiens dienstkring de oorspronkelijke aanslag is opgelegd of vermoedelijk een aanslag had moeten zijn opgelegd.

In alle andere gevallen geschiedt de vaststelling van den aanslag tot navordering door den inspecteur der directe belastingen, in wiens dienstkring de oorspronkelijke aanslag is opgelegd of vermoedelijk een aanslag had moeten zijn opgelegd.

Artikel 81.

Voor iedere navordering wordt de machtiging van een door Ons aan te wijzen hoofdamtenaar vereischt.

Alvorens deze machtiging te vragen is de inspecteur verplicht den belastingschuldige, of bij zijn overlijden ieder der bekende erfgenamen, den executeur-testementair, of den bewindvoerder over zijne nalatenschap, mededeeling te doen van het in artikel 79 bedoelde feit en van het bedrag van het inkomen, dat vermoedelijk ten onrechte niet in aanmerking is genomen, met uitnoodiging binnen een door den inspecteur te bepalen termijn van ten minste een maand de opheldering te geven welke hij dienstig mocht achten.

Bij deze uitnoodiging voegt de inspecteur een afschrift der ingeleverde aangiften, betreffende de belastingjaren waarover de navordering zich uitstrekt.

De tot de erfgenamen gerichte uitnoodiging kan worden gezonden aan de bij artikel 19 der Successiewet bedoelde woonplaats.

Het bewijs der machtiging van den bij het eerste lid bedoelden hoofdamtenaar geldt als bewijs, dat het voorschrift van het tweede lid is nageleefd.

Dit tweede lid blijft buiten toepassing indien door den belastingschuldige of na zijn overlijden door zijne erfgenamen, schriftelijk wordt verklaard dat zij tot de daarbij bedoelde opheldering niet in staat zijn, of indien zij uit eigen beweging schriftelijk mededeeling van den te lagen of ten onrechte achterwege gebleven aanslag hebben gedaan.

Artikel 82.

Het bedrag van den aanslag wordt met het viervoud daarvan verhoogd, tenzij blijkt, dat slechts over een belastingjaar te weinig belasting is geheven.

In geval van navordering over twee belastingjaren wordt de verhooging slechts toegepast op een der bedragen, die van den belastingplichtige te weinig zijn geheven bij verschil op het grootste."

Artikel 85.

Het 5de lid te lezen als volgt:

"Het formulier der verklaring wordt, ingeval het een vernietigden aanslag betreft, dienovereenkomstig gewijzigd."

Artikel 87.

Het tweede lid vervalt.

In het derde lid vervalt in regel 1 het woord „eveneens”.

Het laatste lid, onder verandering van de punt aan het slot in eene komma, aan te vullen met „die den aanslag heeft opgelegd”.

Artikel 90.

De woorden „ontheffing van zijn aanslag verleend” te veranderen in: „eene ontheffing op zijn aanslag verleend”.

Als tweede lid bij te voegen:

„Grondslag voor het berekenen der ontheffing is het verschil tusschen den aanslag en de belasting die vermoedelijk zou zijn geheven, indien de aangeslagene uitsluitend inkomsten uit eigen onroerende goederen of eigen roerend kapitaal had bezeten.”

Artikel 91.

In lid 1 in regel 5 voor het woord „door” bij te voegen: „of” en in regel 6 te laten vervallen de woorden: „of door het overlijden zijner echtgenoot”.

Achter „inkomen” in regel 3 van het derde lid te voegen: „uit bedrijf of beroep vruchtgenot of periodieke uitkeering”.

Artikel 98.

Achter „betrekking” aan het slot van het eerste lid, met verandering van de punt in eene komma, toe te voegen: „of voor de invordering van eenige aan den lande verschuldigde belasting”.

Artikel 99.

„den” in lid 2, regel 4, te veranderen in: „dezen”. In lid 3 „de inspecteur” te veranderen in „Hij”.

Artikel 101.

Achter „belastingen” in lid 1 en lid 2 te voegen „en die der registratie”.

Artikel 102.

Achter „belastingen” in regel 2 van lid 1 te voegen: „of dien der registratie”. In lid 2 achter „inspecteur” bij te voegen: „die de aanvraag heeft gedaan”.

Artikel 103.

Achter „belastingen” in lid 1 te voegen: „en die der registratie”.

Artikel 104.

Achter „belastingen” in lid 1 te voegen: „of dien der registratie, voor zoover betreft de aanslagen van de personen, genoemd in het tweede lid van artikel 39, sub a,”. In lid 2 achter „directeur” bij te voegen: „naar de in het eerste lid gemaakte onderscheiding”.

Artikel 105 wordt gelezen als volgt:

„Wij behouden Ons voor, op grond van dwaling of ver-schoonbaar verzuim, kwijtschelding of vermindering te verleenen van den aanslag, van den aanslag tot navordering en van de verhooging in de artikelen 82 en 87 genoemd.”

Artikel 114.

In 1°. en 2°. achter „inspecteur” bij te voegen: „der directe belastingen of dien der registratie”.

In 2°. „dien ambtenaar of raad” te veranderen in: „die ambtenaren of dien raad”.

Artikel 120.

Achter „belastingen” in lid 1 bij te voegen: „en die der registratie”.

Artikel 49 vervalt.

Artikel 54.

Alinea 2 te lezen als volgt:

„Wij behouden Ons voor om voor meerdere gemeenten te zamen, gelegen in dezelfde provincie, slechts eene schattingscommissie en tevens om in een gemeente meer dan een schattingscommissie, ieder voor een bepaald gedeelte, in te stellen.”

Artikel 55.

Aan het tweede lid toe te voegen, na verandering van de punt in eene komma: „tenzij de schattingscommissie voor verschillende gemeenten te zamen is ingesteld, in welk geval deze leden worden benoemd door Gedeputeerde Staten der provincie”.

Artikel 58.

Aan het eerste lid, met verandering van de punt in eene komma, toe te voegen: „en dat zij hetgeen hun in hun ambt nopens aanslagen in de inkomstenbelasting, vermogens, inkomsten, uitkeeringen of uitdeelingen, bedrijven, beroepen, ambten, waardigheden, bedieningen, betrekkingen of werkzaamheden blijkt of medegedeeld wordt, zullen geheim houden”.

Artikel 63 wordt gelezen als volgt:

„Er zijn commissiën van aanslag. De kring en de standplaats van deze commissiën worden door Ons aangewezen. Iedere commissie bestaat uit vijf leden.”

Artikel 64 wordt gelezen als volgt:

„De inspecteur der directe belastingen en die der registratie, beiden door Onzen Minister van Financiën aan te wijzen, zijn ambtshalve lid der commissie van aanslag. De overige leden worden benoemd door de Gedeputeerde Staten der provincie, waarin de standplaats der commissie van aanslag is gelegen.

De inspecteur der registratie is ambtshalve voorzitter der commissie van aanslag, voor zoover door haar behandeld worden de aanslagen van de personen, vermeld in het tweede lid van art. 39, sub *a*, en de desbetreffende bezwaar- en beroepschriften.

In alle andere gevallen treedt de inspecteur der directe belastingen ambtshalve als voorzitter van de commissie van aanslag op.”

Artikel 65, lid 1, te lezen als volgt:

„De artikelen 56 tot en met 60 zijn mede van toepassing op de commissiën van aanslag, met dien verstande dat in het bij artikel 60 voorziene geval, indien het betreft de aanslagsregeling van de personen, in het tweede lid van artikel 39, sub *a*, vermeld, de directeur der registratie de bij artikel 60 bedoelde machtiging zal kunnen verstrekken.”

Artikel 66.

Aan het slot van dit artikel een nieuw lid toe te voegen, luidende:

„Waar in dit artikel en volgende artikelen zonder nadere aanduiding sprake is van „inspecteur”, wordt daarmee bedoeld de inspecteur der registratie of de inspecteur der directe belastingen naar de in lid 2 en 3 van art. 64 gemaakte onderscheiding.”

Artikel 67.

Voor: „dengene, die eene aangifte heeft gedaan”, in lid 1, te lezen: „den belastingplichtige”.

Artikel 68.

In lid 1 na de woorden: „De directeur der directe belastingen” tusschen te voegen: „of die der registratie, voor zooveel betreft

de in het tweede lid van art. 39, sub *a*, vermelde personen.” Onmiddellijk na art. 78 wordt bijgevoegd:

„HOOFDSTUK X *a*.

Invordering.

Artikel 78*a*.

De door den inspecteur der registratie en de door de commissie van aanslag onder zijn voorzitterschap vastgestelde aanslagen, die tot navordering daaronder begrepen, worden voor den kring van elk kantoor van successierechten opgenomen in een gemeentesgewijs aan te leggen register of kohier, dat door dien inspecteur voor elke groep van gelijktijdig bepaalde aanslagen wordt opgemaakt.

Dit kohier wordt daarna terstond en rechtstreeks toegezonden aan den ontvanger der successierechten.

Artikel 78*b*.

Voor de wijze van betaling en de wijze van invordering van de in het vorig artikel vermelde aanslagen, en voor de wijze van terugvordering van de op deze aanslagen betaalde belasting gelden de voorschriften, te dier zake vastgesteld bij de wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223), zooals zij is aangevuld door de wet van 27 April 1904 (*Staatsblad* n°. 80).

Artikel 78*c*.

In afwachting dat de wet van 22 Mei 1845 (*Staatsblad* n°. 22) op de invordering van 's Rijks directe belastingen door een nieuwe wet wordt vervangen gelden voor de inkomstenbelasting de volgende afwijkende bepalingen:

De kohieren worden niet executoir verklaard of afgekondigd.

De invordering geschiedt voor de overige, niet in art. 78*a* bedoelde aanslagen krachtens de kohieren, zooals zij door den inspecteur der directe belastingen zijn vastgesteld. Deze aanslagen zijn invorderbaar in zoovele gelijke termijnen als er na de maand, die in de dagteekening van het aanslagbiljet is vermeld, nog maanden van het belastingjaar overblijven. Op den laatsten dag van elk dier maanden vervalt een termijn. Vermeldt de dagteekening van het aanslagbiljet een latere maand dan de voorlaatste van het belastingjaar, dan is de aanslag dadelijk in zijn geheel invorderbaar.

De aanslag is mede dadelijk in zijn geheel invorderbaar, wanneer de aangeslagene het Rijk metterwoon wil verlaten.

Artikel 78*d*.

De belasting, die drie jaren na de dagteekening van het aanslagbiljet of na de laatstbeteekende akte van vervolging niet is ingevorderd, is verjaard.”

De artikelen 79 tot en met 82 worden gelezen als volgt:

„Artikel 79.

Bijaldien eenig feit grond oplevert voor het vermoeden, dat een aanslag ten onrechte is achterwege gebleven of vernietigd, of dat een te lage aanslag is opgelegd, kan de te weinig geheven belasting van den belastingplichtige of zijne erfgenamen worden nagevorderd, zoolang niet sedert den aanvang van het belastingjaar twee jaren zijn verstreken.

Ontstaat dit vermoeden door een aangifte, voor welke inlevering, overeenkomstig de bepalingen der Successiewet, uitstel is verleend, dan wordt de termijn binnen welken de aanslag tot navordering kan worden opgelegd, van rechtswege met den tijd van het uitstel verlengd.

Navordering is niet toegelaten, als of voor zoover geen verplichting tot het doen eener aangifte heeft bestaan.

ja noodzakelijke van eene aanslagsregeling gelijk deze thans wordt voorgesteld, daaraan kan nog worden toegevoegd, dat de voorgestelde wijziging in geen enkel opzicht inbreuk maakt op het beginsel van het wetsvoorstel: de regeling van den aanslag voor de inkomsten uit het vermogen en die uit het bedrijf in één en dezelfde hand te leggen. Zoowel de inspecteur der directe belastingen als die der registratie beoordeelt ieder voor zich het *totaal inkomen* van den belastingplichtige, wiens aanslagsregeling hem is opgedragen. Evenzoo de commissie van aanslag.

Te allen overvloedige worde er hier nog op gewezen dat het hoofdbestuur der Broederschap van notarissen in Nederland, vertegenwoordigende een kring van personen, in deze alleszins tot oordeel bevoegd, in zijn adres verklaart, dat de uitvoering der inkomstenbelasting aan de administratie der registratie moet worden opgedragen.

Eene zoo algemeene opdracht komt echter niet raadzaam voor, omdat de administratie der directe belastingen doordat zij kan beschikken over een meer talrijk personeel beter in staat is om de honderdduizenden aanslagen tijdig te behandelen.

Ook beschikt deze administratie over de diensten van een korps van kommiezen, waardoor zij zich waardevolle gegevens kan verschaffen omtrent de inkomsten van het klein bedrijf.

Door waarneming van den buitenkant kan hier een indruk omtrent omvang en resultaat van het bedrijf worden verkregen.

Ad IIum. De bepalingen van het ontwerp omtrent de navordering komen den ondergeteekende te leerstellig en te weinig practisch voor. Met name is hij van oordeel, dat de navordering van te min betaalde inkomstenbelasting gepaard moet gaan met eene verhooging van die belasting. Doordat deze in het ontwerp ontbreekt — opzettelijk als gevolg van eene vooropgezette theorie — mist de instelling der navordering hier het preventieve karakter, dat die voor de vermogensbelasting heeft.

In de meening van de leden, die in § 7 van het meergemeld Voorloopig Verslag te kennen geven, dat met de navordering in den regel rechtsnadeel moet samengaan in den vorm van verhooging der te weinig geheven belasting, wordt ten volle gedeeld. Die verhooging moge niet als straf worden bedoeld, het vermoeden zal in de meeste gevallen zijn gewettigd, dat over verschillende jaren aan den lande belasting is onthouden. Precies te bepalen, hoeveel dit beloopt, is in den regel onmogelijk, zoodat eenigszins willekeurig daarvoor een bedrag moet worden aangenomen. Op het voetspoor van de wet op de vermogensbelasting is daarom het viervoud als verhooging voorgesteld.

Het preventieve karakter van eene navordering met verhooging lijdt geen twijfel. Zij zal hen, in wie de drang den keizer te geven, wat des keizers is, niet voldoende is ontwikkeld om zonder vrees voor nadeel eene juiste aangifte te doen, kunnen dringen tot eene behoorlijke naleving der wet. Ook zij, die zich niet onwillig rekenen om hunne belasting ten volle te voldoen, behoeven dikwijls een prikkel om bij hunne aangifte naar juistheid en volledigheid te streven, eene juistheid, die in den regel den fiscus ten goede komt; zij zullen door de vrees voor nadeel tot meer nauwkeurigheid worden aangezet.

Vordert men enkel na, wat in de laatste twee jaren te min is betaald, dan mist de instelling der navordering elken prikkel tot het doen van eene volledige aangifte.

Bij eene inkomstenbelasting zal de navordering in den regel een gevolg zijn van het aan den dag komen van meer inkomsten uit vermogen. Door ingeleverde successie-memoriën, door de registratie van allerlei akten, die de bestanddeelen en inkomsten van een vermogen doen kennen, zullen voortaan gegevens worden verkregen, waaruit een onjuiste aanslag mag worden vermoed. Waar dikwijls niet kan worden voorzien, dat den fiscus deze gegevens zullen bereiken — met name de dood komt zoo menigmaal onverwacht —, zoo is te verwachten, dat vele belastingplichtigen met het oog op eene eventuele navordering, die verhooging meebrengt, in hunne aangifte juistheid zullen betrachten.

Gelijk hiervoor werd te kennen gegeven, zullen het in den regel de stukken zijn, die bij de ontvangers der registratie inkomen, waardoor de gegevens voor eene navordering worden verkregen. Die gegevens betreffen bijna altijd de inkomsten uit vermogen; voor inkomsten uit arbeid bereiken de administratie der directe belastingen of die der registratie geen concrete, een bepaald inkomen aanwijzende gegevens.

Werden nu alle aanslagen door den inspecteur der directe belastingen behandeld, dan gaf eene regeling van de navordering in de practijk stellig aanleiding tot groote, zoo niet onoverkomelijke moeilijkheden.

De ontvanger der registratie of der successierechten, die van de aanslagen alsdan niet op de hoogte is, zou den inhoud van alle successie-memoriën — en geregistreerde akten — moeten mededeelen aan den inspecteur der directe belastingen, die, onbekend met de successie- en registratiewetgeving, de waarde van deze mededeelingen niet kan beoordeelen.

Daarentegen neemt de inspecteur der registratie uit anderen hoofde reeds ambtshalve kennis van al deze stukken en behoort hij ze toch ook te beoordeelen voor de vraag, of in zake vermogensbelasting moet worden nagevorderd.

Door de gesplitste aanslagsregeling, die thans wordt voorgesteld, wordt ook dit bezwaar ondervangen.

Voor zoover overigens in de ontworpen bepalingen betreffende de navordering nog eenige veranderingen zijn voorgesteld, zullen zij hierna bij de artikelen worden toegelicht.

Ad IIIum. Het tarief voor de naamlooze vennootschappen en andere in art. 1b en c vermelde vereenigingen, worde verhoogd van f 2,75 tot f 5 over elk geheel bedrag van f 100.

Dit voorstel tot verhooging meent de ondergeteekende te kunnen rechtvaardigen door een beroep op de behoeften van de schatkist, waardoor niet enkel de fysieke, maar ook de niet fysieke personen en wat daarmee is gelijk te stellen, gehouden zijn meer belasting te betalen.

De oprichting van de naamlooze vennootschappen — door deze wordt de belasting voornamelijk opgebracht — komt hoe langer hoe veelvuldiger voor. Kennelijk genieten zij van de onderscheidene wetten eene zoodanige bescherming, dat aan haar bestaan, in het bijzonder hare aansprakelijkheid, de voorkeur wordt gegeven boven een anderen vorm van vereeniging, waarbij de aansprakelijkheid niet is beperkt.

De aanvankelijk voorgestelde belasting van f 2,75 per f 100 is gelijk aan de thans gehevene.

De fysieke persoon wordt door het voorgestelde ontwerp in het algemeen zwaarder getroffen; gevraagd mag worden, waarom men voor de naamlooze vennootschappen, enz. het bestaande tarief zoude moeten behouden.

Het is wel waar, dat de dividenden ook bij de aandeelhouders worden in aanmerking genomen als inkomen uit vermogen, maar ten eerste geldt dit alleen voor den binnen het Rijk wonenden aandeelhouder en ten tweede moet men den aandeelhouder niet vereenzelvigen met de naamlooze vennootschap. Die vereenzelving wijst de aandeelhouder als het over de aansprakelijkheid gaat, uit zich zelf beslist af.

Ad IVum. Nadere toelichting der voorgestelde wijzigingen, die deels verband houden met het vorenstaande en daarin hare toelichting mogen vinden, anderdeels een gevolg zijn van op zich zelf noodig geachte aanvulling van het ontwerp.

Artikel 1c. Het aanhangig ontwerp laat de stichtingen vrij. De ondergeteekende ziet daarvoor geen reden, voor het geval zij een beroep of bedrijf uitoefenen; hij acht het beter deze stichtingen op dezelfde wijze belast te laten blijven als dit nu door de wet op de belasting van bedrijfs- en andere inkomsten plaats heeft. Om die reden is ook artikel 21a aan het ontwerp toegevoegd.

Artikel 13. Op grond van de in het Voorloopig Verslag aangevoerde motieven verdient het de voorkeur, de veranderlijke

Heffing eener inkomstenbelasting.

inkomsten uit onderneming of arbeid te doen aangeven naar het gemiddelde der opbrengst over de laatste drie jaren.

Artikel 14, lid 5. De ondergeteekende is, voornamelijk om praktische redenen, van oordeel, dat voor de bronnen van inkomsten uit vermogen de toestand van dit vermogen bij den aanvang van de belastingplichtigheid beslissend moet zijn, en dat latere wijzigingen, bijv. door erfenis of schenking, in den loop van het belastingjaar, buiten aanmerking moeten blijven. Daartegenover kan dan de belasting van iemand, die overlijdt, onveranderd blijven, voor zooveel de inkomsten uit zijn vermogen betreft.

Artikel 30. Zooals het ontwerp luidde, zou niet voorzien zijn in het geval, dat ieder der echtgenooten een belastbaar inkomen had van minder dan f 650, terwijl bij samenvoeging dit bedrag wordt bereikt.

Artikel 34. Indien het belastbaar inkomen meer dan f 5000 beloopt, wordt de zoogenaamde kinderaftrek onnoodig geacht.

Artikel 39. Voor zoover hier de inspecteur der registratie in de uitreiking der aangiftebiljetten wordt gemengd, zij het voldoende te verwijzen naar het onder I te kennen gevene.

Ter aanvulling diene nog, dat de ontvangers der registratie weten, welke in het buitenland wonende personen hier te lande gelegen vast goed hebben, terwijl de administratie der directe belastingen hieromtrent geene gegevens bezit.

De uitreiking der aangiftebiljetten is niet meer geheel overgelaten aan het oordeel van den rijksambtenaar. In navolging van de wet op de belasting van bedrijfs- en andere inkomsten is voorgesteld in het ontwerp het voorschrift op te nemen, aan sommige categorieën van personen steeds een aangiftebiljet uit te reiken.

De ondergeteekende acht uitreiking van aangiftebiljetten in ruimen kring raadzaam en wenscht in de wet te zien vastgelegd, aan wie dit zal worden gedaan.

Artikel 49. Dit artikel is uit het ontwerp genomen, omdat daarvan in de practijk te veel moeilijkheden worden gevreesd. Wie bij ervaring weet, hoe dikwijls de invulling van aangiftebiljetten, bij bereidwilligheid om aangifte te doen, te wenschen overlaat, zal beseffen, dat art. 49 zou dwingen de verhooging toe te passen in vele gevallen, waarvoor het eigenlijk niet geschreven werd.

Indien de invulling van een biljet opzettelijk wordt geweigerd, heeft de inspecteur of de commissie van aanslag in zijne bevoegdheid om de inkomsten zelfstandig te schatten, een middel om te zorgen, dat de schatkist geen nadeel lijdt.

Artikel 58. De inhoud van den eed is aangevuld, zoodat hij nu gelijk is aan dien, voorgeschreven door de wet op de belasting van bedrijfs- en andere inkomsten. Ondanks de artikelen 98 en 114 wordt deze aanvulling aanbevelingswaard geacht.

Artikel 63. Het komt niet noodzakelijk voor den kring der commissiën van aanslag in de wet vast te leggen.

Aanwijzing van dien kring door de Kroon verdient de voorkeur, om, indien wijziging noodig mocht worden, die zonder behulp van de wetgevende macht te kunnen aanbrengen.

Een anderen kring aan te nemen dan nu in het ontwerp was voorgesteld, ligt niet in het voornemen.

Artikel 64. Waar de inspecteur der directe belastingen en die der registratie belangrijke hulp kunnen bieden bij de regeling van den aanslag, worden zij beiden ambtshalve als lid der commissie van aanslag aangewezen, zonder te onderscheiden, welke aanslagen de commissie in behandeling neemt.

Voorzitter van die commissie is de inspecteur der registratie voor de regeling van die aanslagen, waarvan het noodzakelijk

wordt geacht dat de vaststelling onder zijne meer onmiddellijke leiding geschiedt.

In alle overige gevallen is de inspecteur der directe belastingen voorzitter.

Artt. 78a, 78b. Nu aan de administratie der registratie een deel der aanslagsregeling zal worden opgedragen, is het noodig omtrent de invordering eenige bijzondere bepalingen in te lasschen, waardoor wordt bereikt, dat iemand de door hem verschuldigde inkomsten- en vermogensbelasting aan hetzelfde kantoor kan betalen. De inhoud van het hierbepaalde — ook wat de termijnen van betaling aangaat — moest daarom gelijk zijn aan hetgeen de wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 223) op de vermogensbelasting bevat.

Artikel 78c. Terzelfder tijd kan hier nu een voorschrift worden opgenomen, waarbij de invordering van de overige aanslagen wordt geregeld. De voorgestelde regeling is gelijk aan die van het ontwerp van den toenmalen Minister, mr. DE MEESTER, zie Gedrukte Stukken, Zitting 1907—1908 — 22, n°. 2, ad artikel 137, waaruit ook artikel 78d is overgenomen. Bijzondere toelichting vereischen zij niet.

Artikel 79. Ter aanvulling van hetgeen hiervoor onder II is medegedeeld, diene nog het volgende ter toelichting van een deel van de voorgestelde wijzigingen.

De practijk heeft voor de navordering in zake de vermogensbelasting de wenschelijkheid doen kennen om, indien uitstel wordt verleend voor de indiening van eene successie-memorie, in vele gevallen de voorwaarde te stellen, dat belanghebbenden zich verbinden de belasting te voldoen, die zou zijn nagevorderd, indien zonder uitstel de memorie tijdig was ingeleverd. Zoodanige voorwaarde zou voor de navordering van de inkomstenbelasting bij gebreke van wettelijke regeling ook gesteld moeten worden. Vandaar de toevoeging van het tweede lid, waardoor het stellen van zoodanige voorwaarden overbodig wordt.

Artikel 80. Gelijk ad II hiervoor is te kennen gegeven, zal het feit, in artikel 79 omschreven, bijna uitsluitend bestaan in ingeleverde successie-memoriën, hoogere vermogensaangiften of aangifte van hoogere vermogensinkomsten in het volgend jaar, of geregistreerde akten, kortom uit stukken, die bij de administratie der registratie inkomsten.

Eene vlugge afwikkeling van de navordering wordt bevorderd, indien in al die gevallen de regeling van den naderen aanslag blijft in de hand, die de gegevens daarvoor ontving. Geschiedde de regeling anders, dan zou de noodige contrôle niet zonder veel omslag kunnen worden uitgeoefend.

Worden, wat zelden zal voorkomen, feiten ontdekt, die doen vermoeden, dat de inkomsten uit bedrijf bij eene aanslagsregeling niet of te laag zijn in aanmerking genomen, dan wordt de navordering behandeld door den inspecteur der directe belastingen, tenzij het personen geldt, die door den inspecteur der registratie — met of zonder hulp van de commissie van aanslag — zijn aangeslagen. In dit geval is het rationeel, dat de inspecteur der registratie den naderen aanslag vaststelt.

Artikel 81. Het ligt in de bedoeling voor de verleening der machtiging tot navordering, die de inspecteur der registratie behoeft, een hoofdambtenaar der registratie aan te wijzen, en voor de andere gevallen een hoofdambtenaar, die tot de administratie der directe belastingen behoort. De noodige uniformiteit zal daardoor niet worden gemist; beide ambtenaren zijn werkzaam aan het Departement van Financiën onder het onmiddellijk toezicht van het hoofd van dit Departement.

Artikel 82. De practijk van de navordering in zake vermogensbelasting heeft de wenschelijkheid aangetoond van de in dit artikel voorgestelde uitzondering.

Heffing eener inkomstenbelasting.

Belastingplichtigen laten veelvuldig na in hunne vermogensaangifte op te nemen, hetgeen zij in het laatstverloopen belastingjaar hebben geërfd. Soms is dit toe te schrijven aan onbekendheid met hunne verkrijging, veelal aan de bij velen bestaande meening, dat, wat hun van eene erfenis nog niet is afgegeven, al genieten zij er de rente van, nog niet tot hun vermogen kan worden gerekend.

Ook gebeurt het niet zelden, dat iemand, die uit den vreemde zich binnen het Rijk vestigt, niet dadelijk zijn geheele vermogen aangeeft, omdat hij met de wet niet voldoende vertrouwd is.

Blijkt in deze gevallen van een verschoonbaar verzuim, dan wordt in den regel kwijtschelding der viervoudige verhooging verleend.

Daar deze verzuimen ook bij de inkomstenbelasting kunnen worden verwacht is het raadzaam de verhooging niet voor te schrijven, indien blijkt, dat slechts over één jaar te weinig belasting is geheven.

Artikel 90. Hiervoor wordt verwezen naar de toelichting van art. 14, lid 5.

Artikel 91. De hier voorgestelde wijziging is noodig, nu ten aanzien van de inkomsten uit eigen vermogen wegens overlijden geene ontheffing wordt toegestaan.

Sterft de echtgenoot van den belastingplichtige, dan zal, voor het geval daardoor een bedrijf of beroep wordt gestaakt, een vruchtgenot eindigt of eene periodieke uitkeering ophoudt, ontheffing mogelijk zijn op grond van den overigen inhoud van het artikel.

Artikel 105. Deze verandering wordt nuttig geacht, omdat zich — ten minste in zake vermogensbelasting — dikwijls gevallen voordoen, waarin het billijk is, de hier voorgestelde kwijtschelding te verleen.

Artikel 125. Ten einde in deze wetsvoordracht zoo volledig mogelijk alles te regelen, wat met de inkomstenbelasting in onmiddellijk verband staat, is art. 125 met een tweede lid aangevuld, waarbij de wet op de belasting van bedrijfs- en andere inkomsten wordt afgeschaft.

Ten slotte zij nog medegedeeld, dat de oorspronkelijke nummering der artikelen voorloopig is behouden, om de raadpleging van de onderscheidene stukken niet noodeloos te bemoeilijken.

Te zijner tijd kan deze nummering worden herzien.

De Minister van Financiën,

BERTLING.

